

УДК 630 (092)

С.В. ЗІБЦЕВ, Р.Д. ВАСИЛИШИН, А.М. БІЛОУС

ТАЛАНОВИТИЙ ВЧЕНИЙ, УЧИТЕЛЬ ТА ОРГАНІЗАТОР ЛІСІВНИЧОЇ НАУКИ: ЗАВЖДИ РАЗОМ З ЛЮДЬМИ І ДЛЯ ЛЮДЕЙ (ДО 60-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ПРОФЕСОРА ПЕТРА ЛАКИДИ)

Петро Іванович Лакида – академік Лісівничої академії наук України, керівник Центрального відділення ЛАН України, доктор с.-г. наук, професор, директор навчально-наукового Інституту лісового і садово-паркового господарства Національного університету біоресурсів і природокористування України, Заслужений діяч науки і техніки України, фундатор нової української лісотаксаційної школи екологічного спрямування, здобутки якої відомі науковому загалу далеко за межами України. Науковий доробок ювіляра становить близько 360 наукових і науково-методичних праць (з них понад 40 монографій, брошур, нормативних довідників). Представниками наукової школи Петра Івановича Лакиди захищено 5 докторських та 24 кандидатських дисертації, присвячених теорії методики і практики оцінки та моделювання біотичної продуктивності лісів, компонентів фітомаси та депонованого в ній вуглецю.

Народився Петро Іванович Лакида 21 червня 1955 р. у с. Вітоніж Рожищенського р-ну Волинської області. У 1971 р. після закінчення восьмого класу поступив у Шацький лісовий технікум. Трудову діяльність розпочав за державним скеруванням у 1975 р. на посаді помічника лісничого в Олександрівському лісництві Добрянського ДЛГ Чернігівської області.

Потяг до знань та бажання самореалізації вистелили для молодого і перспективного лісівника стежинку до лісогосподарського факультету УСГА, студентом якого після успішних вступних випробувань П.І. Лакида став у 1976 р. Як це часто буває, зустріч з блискучим ученим, педагогом і талановитою людиною, на той момент професором кафедри лісової таксації Анатолієм Зіновійовичем Швиденко, вплинула на все подальше життя Петра Івановича. Він захопився лісотаксаційними дослідженнями, які стали початком однієї з найбільш видатних кар'єр у сучасній українській лісовій науці. Його відчуття нових шляхів у лісовій науці, цілеспрямованість справжнього лідера, вражаюча працездатність, неабиякий хист організатора, уміння повести за собою молодих і знаходити спільну мову з різними верствами лісівників-практиків на всіх рівнях лісоуправління, стратегічність мислення і щира, якась особиста зверненість до студента й аспіранта – це та основа, яка допомогла Петру Івановичу стати провідним ученим-лісівником України і фундатором важливого й перспективного напрямку в українській екологічній науці.

Після закінчення у 1980 р. з відзнакою навчання на лісогосподарському факультеті УСГА він залишається працювати у науковій лабораторії кафедри таксації під керівництвом проф. А.З. Швиденка і в 1986 р. блискуче захищає кандидатську дисертацію. Стажування у 1994 р. у Міжнародному інституті прикладного системного аналізу, штаб квартира якого знаходиться в Австрії, стало ще одним важливим етапом кар'єри Петра Івановича. Його ставлення до наукової діяльності та результати роботи були помічені й отримали схвальні відгуки провідних учених-лісівників світу. Він оволодіває третьою іноземною мовою – англійською (крім польської та німецької).

Результатом наполегливої праці у лісі та у наукових лабораторіях стає успішний захист докторської дисертації у 1997 р., що робить його наймолодшим доктором наук, а згодом – і професором лісової таксації в Україні. Відтоді значну частину свого часу Петро Іванович присвячує адміністративній діяльності – на посаді проректора НУБіП України та директора ННІ ЛіСПГ.

З 2000 р. завдяки ініціативі та координації Петра Івановича найкращі студенти інституту навчаються на магістерській програмі «EUROFORESTER» у Шведському університеті сільськогосподарських наук (SLU). Інститут стає асоційованим членом двох найбільш престижних міжнародних організацій у лісових дослідженнях – Міжнародного Союзу лісових дослідних організацій (IUFRO) та Європей-

ського лісового інституту (EFI). Виходять перші наукові публікації за кордоном, зокрема в одному з найбільш престижних лісових журналів світу – *Biomass and Bioenergy*. Згодом проф. П.І. Лакида працює як науковий керівник низки престижних наукових програм, таких як COST ACTION (“Silviculture and Climate Change Mitigation”), PF-7 (“Biomass Energy Europe”, GESAPU), HORIZON-2020 та ін. Результати досліджень у рамках міжнародних проєктів та співпраці із зарубіжними колегами було представлено на численних наукових форумах в ПАСА, університетах м. Фрайбург (Німеччина), Пенсільванському, Сльському, Вермонтському університетах США, The James Hutton Institute, Scotland, UK, університетах наук про життя Варшави, Вроцлава, Праги, Брно та інших. У складі делегації НУ-БіП України він відвідав конференції GCHERA у Коста-Ріці (2007) і Кенії (2009) та світовий лісовий конгрес IUFRO в США (2014).

За вагомий міжнародний внесок у розвиток теорії і практики інформаційного забезпечення лісівничої та екологічних галузей науки в частині оцінки та прогнозу біологічної продуктивності лісів за компонентами фітомаси та депонованого в ній вуглецю у 2001 р. Петра Івановича обрано дійсним академіком Міжнародної академії інформатизації, а згодом – і Лісівничої академії наук України. У 2008 р. Указом Президента України йому присвоєно звання «Заслужений діяч науки і техніки». У 1998 р. нагороджено «Подякою Голови Верховної Ради України», у 2000 р. – знаком «Відмінник освіти України», а у 2005 р. – відзнакою «Знак пошани» Міністерства аграрної політики України та знаком «Відмінник лісового господарства України».

Професор П.І. Лакида є фундатором нової української лісотаксаційної школи екологічного спрямування, здобутки якої відомі науковому загалу далеко за межами України. Його науковий доробок становить близько 360 наукових і науково-методичних праць (з них понад 40 монографій, брошур, нормативних довідників). Нині представниками наукової школи Петра Івановича Лакиди захищено 5 докторських та 24 кандидатських дисертації, присвячених теорії методики і практики оцінки та моделювання біотичної продуктивності лісів, компонентів фітомаси і депонованого в ній вуглецю.

Людяність і доброта Петра Івановича, здатність згуртувати навколо себе талановитих молодих науковців дає підстави стверджувати, що здобутки згаданої школи будуть тільки зростати та примножуватися.

Він завжди залишається самим собою, і в сонячні дні, і в тяжкі, по-справжньому, часи. І є в ньому глибинна українська сутність, надміцний сплав історії й буття, людського розуму й мудрості, достоїнства й мужності сотень поколінь, втрат і здобутків, героїзму і величі, де немає історичного місця зраді й ниці, і, мабуть, саме існування таких людей в Україні і є найвірнішою запорукою її гідного майбутнього. Тому повага до Ювіляра та його успіхи базуються не тільки на його енциклопедичних знаннях і високих званнях, природній силі духу та світлому розумі, легкій вдачі і схильній до нього удачі, а на тому, що він їх застосує на благо Людей, на підвищення ефективності галузевої науки та покращення якості лісівничої освіти і звеличення неньки

України. А велич Ювіляра у тому, що всі ці великі і дуже потрібні для суспільства справи він робить разом з Людьми, не звеличуючись над ними.

Тому від усього серця зичимо дорогому Ювіляру міцного здоров'я, щастя, життєвого оптимізму, невичерпної енергії та наснаги, творчого довголіття і достойних учнів.

Зі святом, Петре Івановичу!

С.В. Зибцев, Р.Д. Василишин, А.М. Білоус

**ТАЛАНТЛИВЫЙ УЧЕНЫЙ, ПЕДАГОГ,
ОРГАНИЗАТОР ЛЕСОВОДСТВЕННОЙ
НАУКИ: ВСЕГДА РЯДОМ С ЛЮДЬМИ И ДЛЯ
ЛЮДЕЙ (К 60-ЛЕТИЮ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ
ПРОФЕССОРА ПЕТРА ЛАКИДЫ)**

Петр Иванович Лакида – академик Лесоводственной академии наук Украины, руководитель Центрального отделения ЛАН Украины, доктор сельскохозяйственных наук, профессор, директор учебно-научного Института лесного и садово-паркового хозяйства Национального университета биоресурсов и природопользования Украины, Заслуженный деятель науки и техники Украины, фундатор новой украинской лесотаксационной школы экологического направления, достижения которой известны научному сообществу далеко за пределами Украины. Среди трудов юбиляра около 360 научных и научно-методических разработок (в том числе более 40 монографий, брошюр и нормативных справочников). Представителями научной школы Петра Ивановича Лакиды защищено 5 докторских и 24 кандидатских диссертаций, посвященных теории, методике и практике оценки и моделирования биотической продуктивности лесов, компонентов фитомассы и депонированного в ней углерода.

S. Zibtsev, R. Vasylyshyn, A. Bilous

**TALANTED SCIENTIST, TEACHER AND
ORGANISATOR OF FOREST RESEARCH
(DEVOTED TO 60-YEAR JUBILEE
OF PROF. PETRO LAKYDA)**

Petro Lakyda is Academician of the Forest Academy of Sciences of Ukraine, Doctor of Science, Professor of Forest Mensuration, Director of the Educational and Research Institute of Forestry and Landscape Park Management of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, awarded by Honored Member of Science and Technic of Ukraine, founder of the new Ukrainian forest mensuration research school of ecological orientation. His scientific achievements known by the research community far beyond Ukraine. Scientific achievements of Petro Lakyda accounts about 360 research and educational papers (including more than 40 monographs, brochures, regulatory guides). Prof. Petro Lakyda has been serving as an adviser of 5 Dr. Sci. dissertations and 24 Ph.D. degrees devoted to theory, methods and practice of evaluation and modeling of biotic productivity of forest biomass components and carbon deposited therein.